

Endeligt referat

Udsendt 19. december 2014

Møde i Nationalparkbestyrelsen den 3. december 2014

Mødested: Esbjerg Golfklub, Sønderhedevej 11, 6710 Esbjerg V

Mødet fandt sted fra kl. **14.00 til 17.00** herefter var der fællesmøde med Rådet.

Deltagere:

Formand	Bent Poulsen (BP)	
Varde Kommune	Erik Buhl Nielsen (EBN)	
Esbjerg Kommune	Kurt Jakobsen (KJ)	
Fanø Kommune	Erik Nørreby (EN)	Afbud
Tønder Kommune	Laurids Rudebeck (LR)	Afbud
Danmarks Naturfredningsforening	Britt Schak Hansen (BSH)	Afbud
Friluftsrådet	Hanne Voetmann (HV)	Afbud
Dansk Ornitologisk Forening	Anette Fonder Nielsen (AFN)	
Digelagene (næstformand)	Kjeld Andreasen (KA)	
Danmarks Jægerforbund	Hans Christian Fuglsang (HCF)	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Lars Brinch Thygesen (LBT)	
Landbrug & Fødevarer	Jette Beck (JB)	
Naturstyrelsen	Bent Rasmussen (BR)	
Nationalparkrådet	Mette Guldborg (MG)	
Nationalparkrådet	Svend Tougaard (ST)	
Nationalparksekretariatet	Thomas Holst Christensen (THC)	
Nationalparksekretariatet	Sara Lindholt (SL)	
Nationalparksekretariatet	John Frikke (JF)	
Nationalparksekretariatet	Søren Christensen (SC)	
Nationalparksekretariatet	Melanie Christiansen (MC)	
Nationalparksekretariatet	Troels Petersen (TP)	
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfeld (AHD, Referent)	

Punkter på dagsordenen:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden – Beslutningspunkt

Bent bød velkommen til årets sidste møde. Thomas Holst bad om, at der, under status for projekter, blev tilføjet et beslutningspunkt om "Forslag til kunstudvalgets sammensætning". Punktet blev tilføjet og dagsordenen blev godkendt.

2. Meddelelser fra formand, sekretariat og bestyrelse - Orienteringspunkt

Bent Poulsen havde intet nyt siden sidste møde, som var den 19. november. Bent nævnte, at Sekretariatet pt laver opdatering af hjemmeside for nationalparken på både den nye og den nuværende platform (red.: Den nye platform er meldt klar til drift fra den 11. december).

Mette Guldborg refererede fra Rådsmødet, som blev afholdt den 12. november. Ud over det Bestyrelsen kunne læse i referatet, fremhævede Mette, at flere i Rådet havde haft svært ved at forstå budgettet, dette håbede hun ville blive belyst under fællesmødet med Rådet senere på aftenen. Mette havde lavet en evaluering af Rådets arbejde, som ligeledes skulle drøftes på aftenens fællesmøde.

Det blev bemærket, at sekretariatet ikke havde sendt referat ud fra det ekstraordinære bestyrelsesmøde den 19. november. Dette beklagede sekretariatet og udkastet blev sendt under mødet.

3. Status for projekter – Orienteringspunkt

Som bilag var der som vanligt udsendt skriftlige statusbeskrivelser, og der var ingen kommentarer til disse.

Jævnfør ændringen af dagsordenen bad Søren Christensen Bestyrelsen tage stilling til et forslag til sammensætning af et nyt kunstvalg, der skal bedømme ansøgere til nationalparkens partnerskabsprogram indenfor kunstgruppen.

Bestyrelsen drøftede mulighederne og flere forslag til medlemmer kom frem, herunder Teresa Nielsen (Vejen Kunstmuseum), Marie Louise Exner (Fanø) og Niels Peter Bruun Nielsen (Esbjerg Kulturskole).

Den nuværende Bestyrelse ønskede ikke at vælge et bestyrelsesmedlem til kunstudvalget, men vil lade det være op til den nye Bestyrelses stiftelse.

4. Naturprojekt Ribemarsken – Beslutningspunkt

På baggrund af et initiativ fra Ribe Lokalforsamling Midt har der, som det er Bestyrelsen bekendt, været afholdt afklarende møder mellem Esbjerg Kommune, Naturstyrelsen og Nationalpark Vadehavet om et muligt samarbejde om et stort, sammenhængende projekt for Ribemarsken. Forslaget til 'Naturprojekt Ribemarsken' omfatter tre søjler, og initiativgruppen anbefaler i første omgang, at der iværksættes en forundersøgelse, der kan kaste lys på de mange muligheder - og begrænsninger. De tre søjler er: a) Åbning af åslyngerne ved Ribe Holme, b) Naturforbedringer på eng- og marskarealerne i ådalen og c) En natursti, der forbinder Ribe by med Vadehavet.

Efter en sondering i Esbjerg Kommune, Naturstyrelsen og NPV i efteråret 2014 konkluderedes det, at der hele vejen rundt er en positiv holdning til i første omgang at iværksætte en forundersøgelse, som skal belyse mulighederne for gennemførelsen af et egentligt projekt, herunder de eventuelle økonomiske konsekvenser. Muligheden for at indlede et samarbejde om en forundersøgelse, der nærmere skal afdække muligheder for en konkret udmøntning af Naturprojekt Ribemarsken, har nu været til politisk behandling i Esbjerg Kommunes Teknik- & Byggeudvalg (den 14. november) og Plan- & Miljøudvalg (den 18. november), og begge udvalg besluttede, at der skal arbejdes videre med en forundersøgelse og at der afsættes den nødvendige økonomi til denne.

Det vurderes, at en forundersøgelse kan laves af et egnet konsulentfirma indenfor en økonomisk ramme af 400.000 kr., som de tre parter vil blive bedt om at bidrage til. I projektets første fase vil der blive nedsat en arbejdsgruppe og en styregruppe bestående af relevante personer fra Esbjerg Kommune, Nationalpark Vadehavet og Naturstyrelsen, som skal følge og bistå konsulenten i forbindelse med udarbejdelsen af forundersøgelsen.

Thomas Holst orienterede om, at der er berammet et møde i styregruppen den 4. december, for at præcisere projektet og for at drøfte, hvordan man ønsker at gribe opgaven an.

Kurt Jakobsen anbefalede, at man får eksterne finansieringskilder ind over projektet. Han spurgte hvordan tidshorizonten er for projektet.

John Frikke fortalte, at man vil holde Bestyrelsen orienteret, men at man endnu ikke har nogen tidshorisonter.

Bent Poulsen opfordrede til, at nationalparken går ind i samarbejdet, gerne med det beløb der var afsat i budgettet (200.000 kr).

Svend Tougaard spurgte, om de 400.000 var hvad man forventede et for-projekt ville koste, dette kunne Thomas Holst bekræfte.

Kurt Jakobsen orienterede om, at Esbjerg Kommune ikke har bevilget 400.000, men kun halvdelen, hvorfor man forventer, at Nationalpark Vadehavet og Naturstyrelsen bidrager til den samlede finansiering.

Bent Rasmussen orienterede om, at Naturstyrelsen forventer, at man på baggrund af anbefalingerne fra forprojektet laver en LIFE-ansøgning i 2015 til et stort projekt for Ribemarsken. Naturstyrelsen vil ikke kunne bidrage til finansiering af forprojektet med penge til konsulentindsats men vil bidrage med mandskabstimer til udarbejdelse af en stor samlet LIFE-ansøgning. LIFE-programmet (EU) vil kunne forventes at bidrage med maksimalt 50% af finansieringen til et stort naturprojekt, og der vil derfor skulle findes national medfinansiering til den øvrige halvdel af projektets omkostninger.

Svend Tougaard henstillede til, at man medtager Ribe Sejlklubs forslag til projekt ved Kammerslusen. Bent Poulsen mente, at hvis nationalparken bidrager med 200.000 til forprojektet, har den også indflydelse på forprojektets udformning/indhold, og at det vil være væsentligt, at der udarbejdes et samlet katalog over relevante mulige projekter i Ribe Marsken indenfor temerne natur, kulturhistorie og friluftsliv.

Sekretariatet havde indstillet: at Nationalpark Vadehavet fortsætter samarbejdet med Esbjerg Kommune og Naturstyrelsen om at udvikle et samlet projekt for Ribemarsken, herunder i første omgang gennemførelsen af en forundersøgelse, samt at der i budgettet afsættes 200.000 kr. til formålet.

Bestyrelsen besluttede at Nationalpark Vadehavet vil deltage i samarbejdet med Esbjerg Kommune og Naturstyrelsen, samt at der afsættes et beløb på 200.000 kr til formålet, såfremt det under gennemgang af budgettet vurderes, at der er den nødvendige økonomiske ramme for det (bekræftet – se punkt 5 nedenfor). Bestyrelsen tiltrådte således sekretariatets indstilling.

5. Økonomi - Budgetopfølgning 2014 og Budget 2015 – Beslutningspunkt

Sara Lindholt gennemgik en opdateret oversigt over forbrug i 2014 og forventet resultat for året. På baggrund af disse tal og drøftelserne på det ekstraordinære bestyrelsesmøde den 19. november havde sekretariatet udarbejdet et endeligt forslag til Budget 2015.

Under gennemgangen blev sammenhængen mellem statusoversigter for projekterne (dagsordenens punkt 3) og budgettet belyst. Sekretariatet vil fremadrettet yderligere sørge for en klar markering af sammenhæng mellem budget og projektstatus-notaterne.

Herefter spurgte Bestyrelsen ind til de enkelte budgetposter.

Svend Tougaard erindrede om, at Vagerlaget muligvis skal bruge flere midler i 2015 end der er afsat, da der forventeligt vil skulle laves en større vedligeholdelse af den tunge afmærkning i Knude Dyb. Dette har sekretariatet for øje og tallene vil blive indarbejdet i den rullende budgetopfølgning, når der foreligger en vurdering og tilbud på opgaven.

Bent Rasmussen spurgte, om fokuseret fugleforvaltning og særlig natur ikke var 2 sider af samme sag. John Frikke orienterede om, at det er 2 forskellige projekter. "Fokuseret fugleforvaltning" omfatter kystfugle og "Særlig natur" omfatter f.eks. ensianblåfugl- og strandtudseprojekterne samt en forventet indsats for kobbersnepe i 2015.

John Frikke orienterede om samarbejdet med Danmarks Jægerforbund i forbindelse med prædationsprojektet, som omfatter skræmmemidler, fælder, kunstgrave mv. I budgetrammen ligger også dækning af kørselsudgifter, til dem der passer fælder m.v.

I forhold til græsning vil der fortsat være opsøgende arbejde overfor lodsejere, etablering af græsningsselskab, hegning og naturplejeindsatser. Etableringen af et græsningsselskab har til formål at skabe samlet fælles drift af større samlede arealer med græsning, stå for veterinær rådgivning, forvalte tilskud, lave regnskab og evt. lave en indsats for afsætning af dyr fra områderne. Alt sammen skal det bidrage til at gøre arbejdet nemmere for de enkelte interessenter. Kjeld Andreasen orienterede om de 2 konsulenter man har ansat til at opsøge lodsejere og Bent Poulsen gjorde opmærksom på, at forarbejdet koster både tid og penge, men det skaber grundlaget.

Bent Rasmussen kommenterede på gåseforvaltningen. Bent foreslog, at tekststrengen ændres. Teksten blev foreslået ændret til "Beløbet er afsat til målsætning 2.5". Det blev samtidig foreslået at beløbet til indsatsen ændres fra 200.000 kr til 100.000 kr.

Kjeld Andreasen foreslog, at man hæver puljen til lokale netværksarrangementer til 100.000.

Sekretariatet havde indstillet: at bestyrelsen vedtager Budget 2015

Bestyrelsen vedtog budget 2015 med 2 mindre tilretninger. Lokale netværksarrangementer blev forhøjet fra 75.000 kr til 100.000 kr, de 25.000 kr blev taget fra Gåseforvaltning. Herudover blev yderligere 75.000 kr flyttet fra Gåseforvaltning til ubudgettede midler.

6. Ansøgninger om støtte – Beslutningspunkt

Sekretariatet gjorde opmærksom på, at der er plads i budget 2014 til at imødekomme alle ansøgninger. Der var derfor ikke behov for at prioritere mellem ansøgningerne.

a. Ansøgning fra Lars Gejl Foto om støtte til bog

Sekretariatet modtog d. 5. november en ansøgning fra Lars Gejl om 100.000 kr. i støtte til bogprojektet "Vadehavet – fuglenes pitstop". Sekretariatet udbad sig yderligere oplysninger om projektets økonomi og modtog 12. november en redegørelse fra ansøgers forlægger, Gyldendal.

Af denne fremgår det, at den vejledende udsalgspris inkl. moms vil være 249,95, hvis bogen får støtte, mens den uden støtte vil være 480 kr. Sekretariatet vurderer, at sidstnævnte umiddelbart virker højt sat – forudsat samme faste omkostninger, samme oplag og samme avanceprocent til forfatter, forlag og forhandler burde den vejledende udsalgspris ligge omkring 350 kr.

Sekretariatet har drøftet med sekretariatet fra Nationalpark Mols Bjerge hvordan NPMB har støttet bogprojekter. I et tilfælde har NPMB støttet udgivelsen med et større beløb for at holde udsalgsprisen nede. I dette tilfælde har forfatteren også afstået fra fuldt forfatterhonorar. I to andre tilfælde har NPMB opkøbt en større del af et mindre oplag, 200 eksemplarer ud af 1.000, med henblik på at kunne sælge bøgerne i deres kommende center.

Som det fremgår af det vedlagte cv, har ansøger udgivet en række bøger, hvoraf flere er blevet meget rost af anmelderne. Ligeledes er flere af udgivelserne blevet trykt i et andet oplag. Sekretariatet vurderer, at den faglige kvalitet af projektet er høj.

Der er allerede udgivet en række lignende bøger, ligesom det må forventes, at der også fremover vil blive udgivet fotobøger om fugle og natur i Vadehavet. Sekretariatet vurderer, at det derfor kan opfattes som konkurrenceforvridende at meddele projektet støtte.

Sekretariatet forventer, at der i den kommende tid vil blive ansøgt om flere bogprojekter af forskellig karakter. Sekretariatet ser derfor gerne, at bestyrelsen udtrykker deres holdning til sådanne projekter, så sekretariatet kan vejlede kommende ansøgere bedst muligt.

Sekretariatet vurderer, at ansøgningen understøtter målsætning 8.

Sekretariatet havde indstillet:

- *at bestyrelsen enten:*
 - *Giver tilsagn om støtte på 100.000 kr. Der stilles vilkår om brug af logo samt at manuskriptet indsendes til korrektur i sekretariatet, således at det sikres, at nationalparken og verdensarven omtales faktisk korrekt.*
- eller:*
 - *Meddeler ansøger, at bestyrelsen finder, at projektet har en faglig høj kvalitet, men at det vurderes, at projektet bør kunne klare sig uden støtte.*

Bestyrelsen besluttede enstemmigt at meddele ansøger, at Bestyrelsen finder, at projektet har en faglig høj kvalitet, men at det vurderes, at projektet bør kunne klare sig uden støtte.

b. Ansøgning fra Ribe Træskibslaug om udstilling

Sekretariatet modtog d. 14. november en ansøgning fra Ribe Træskibslaug om 26.000 kr. til en udstilling. Træskibslauget havde forinden søgt i puljen til lokale netværksarrangementer, men var blevet henvist til denne pulje i stedet. Sekretariatet har meddelt ansøger, at de gerne må påbegynde projektet inden der er givet et evt. tilsagn. Sekretariatet har bedt ansøger om at fremsende vedtægter og regnskab, som ikke var vedlagt ansøgningen, disse blev modtaget d. 14. november.

Sekretariatet vurderer, at ansøgningen understøtter målsætning 8.

Sekretariatet havde indstillet:

- *at bestyrelsen giver tilsagn om 26.000 kr. Der stilles vilkår om brug af logo samt om, at de dele, der handler om nationalparken og verdensarven sendes til korrektur i sekretariatet, så det sikres, at nationalparken og verdensarven omtales faktisk korrekt.*

Bestyrelsen drøftede ansøgningen og besluttede at give tilsagn om støtte med henvisning til sekretariatets indstilling.

c. Ansøgning fra Aarhus Universitet om Dværgterneprojekt

Sekretariatet modtog d. 11. november en ansøgning om 140.000 kr. til et forskningsprojekt om dværgterner. Ansøgningen havde da i høj grad karakter af overvågning af en række igangværende og kommende forvaltningstiltag. Sekretariatet har efterfølgende drøftet ansøgningen telefonisk med ansøger, og har bl.a. opfordret til, at forsøgsdesignet så vidt muligt tilrettelægges, så resultaterne er egnede til publicering i et videnskabeligt tidsskrift. Desuden blev ansøger bedt om at uddybe budgettet og tilrette milepælsplanen. Sekretariatet modtog d. 17. november en revideret ansøgning, hvor ovennævnte er indarbejdet.

Sekretariatet vurderer, at ansøgningen understøtter målsætning 7 og 9.

Sekretariatet havde indstillet:

- *at bestyrelsen giver tilsagn om 140.000 kr. Der stilles vilkår om aflæggelse af regnskab. Desuden stilles der vilkår om, at ansøger ved projektafslutning afleverer en kort tekst om projektet samt 1-3 fotos som nationalparken frit kan offentliggøre eks. på hjemmeside eller i nationalparkmagasinet.*

Bestyrelsen var enig i sekretariatets indstilling, dog på betingelse af, at forskningsudvalget bekræfter, at projektet er relevant.

d. Ansøgning fra Fiskeri- og Søfartsmuseet om snæbelprojekt

Sekretariatet modtog d. 23. november en ansøgning om 41.000 kr. til et forskningsprojekt om snæbel.

Sekretariatet vurderer, at ansøgningen understøtter målsætning 7 og 9.

Sekretariatet havde indstillet:

- *at bestyrelsen giver tilsagn om 41.000 kr. Der stilles vilkår om aflæggelse af regnskab. Desuden stilles der vilkår om, at ansøger ved projektafslutning afleverer en kort tekst om projektet samt 1-3 fotos som nationalparken frit kan offentliggøre eks. på hjemmeside eller i nationalparkmagasinet.*

Lars Brink Thygesen spurgte, om sekretariatet havde drøftet sagen med forskningsudvalget, da han ikke umiddelbart kunne vurdere, hvordan det beskrevne projekt vil kunne bidrage til forbedret indsats for snæblen. Mette Guldborg kunne til dette svare, at man ønsker at foretage under-

søgelsen, for at kunne forbedre kendskabet til og dermed forvaltningsgrundlaget for snæblen.

Bestyrelsen tilsluttede sig sekretariatets indstilling, dog på betingelse af, at forskningsudvalget bekræfter, at projektet er relevant.

- e. Orientering om ansøgning fra Skøgum om Maritim Dag 2014 samt fra Vadehavs Touren om Vadehavstouren 2014

Foreningen Skøgum, som fører regnskabet for Maritim Dag i Ribe, havde fået den opfattelse, at de havde et tilsagn om 10.000 kr. til Maritim Dag i 2014, selvom de ikke havde indsendt en formel ansøgning. Sekretariatet var indstillet på undtagelsesvist at hjælpe med en ansøgning til et afholdt arrangement. Maritim Dag 2014 havde et underskud på 12.314 kr., som er dækket af en underskudsgaranti stillet af Esbjerg Kommune. Foreningen forventede, at de 10.000 kr. fra nationalparken kunne anvendes på arrangementet i 2015. Da Esbjerg Kommune imidlertid har givet tilsagn om støtte i form af en underskudsgaranti, ville et tilskud til arrangementet i 2014 fra nationalparken skulle videresendes til Esbjerg Kommune, og der ville således netto ikke blive tilført Maritim Dag i Ribe flere midler. Foreningen er derfor i stedet blevet vejledt i at indsende en ansøgning om Maritim Dag 2015 så snart budget og program foreligger, uden at det skal opfattes som et forhåndstilsagn om støtte.

Vadehavs Touren havde søgt 10.000 kr. under lokale netværksarrangementer til årets løb, som blev afholdt i september 2014. Sekretariatet har meddelt ansøger, at events ikke falder ind under lokale netværksarrangementer. Desuden har de fået at vide, at ingen af støtteordningerne giver tilskud til aktiviteter, der er gennemført, når ansøgningen indsendes.

Sekretariatet havde indstillet:

- *at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning*

Svend Tougaard beklagede, at man ikke har mulighed for at støtte Maritime dage i Ribe. Sara Lindholt forklarede, at man ikke kunne støtte, da de 10.000 blot ville skulle udbetales til Esbjerg Kommune, som havde stillet underskudsgaranti.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

- f. Orientering om administrative ændringer

Udbetalingen af tilskud sker via Naturstyrelsens tilskudsteam. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at tilsagnshaver indsender en faktura til sekretariatet, når tilskuddet skal udbetales. I stedet skal tilsagnshaver indsende en anmodning om udbetaling i lighed med tilsagnshaverne på støtte til lokale netværksarrangementer. Alt efter tilsagnsstørrelse kan der stilles vilkår om, at kopi af fakturaer og/eller regnskab vedlægges.

En af forskningsudvalgets opgaver er at rådgive bestyrelsen om forskningsprojekter. For at kunne inddrage udvalget med en rimelig tidsfrist, ændres fristen for forskningsansøgninger til seks uger før et bestyrelsesmøde.

Sekretariatet havde indstillet:

- *at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning*

Jette Beck havde opfattelsen af, at de 3 nationalparker arbejder meget forskelligt i forhold til ansøgninger, både i forhold til behandling og udbetaling.

Thomas Holst orienterede om, at Nationalpark Vadehavet behandler sager ud fra samme princip som Mols Bjerger og at Nationalpark Thy netop har henvendt sig, for at undersøge hvordan Nationalpark Vadehavet behandler ansøgninger, med henblik på at behandle deres sager på lignende vis.

7. Græsningsselskab i Nationalpark Vadehavet – Beslutningspunkt

Nationalpark Vadehavets Græsningssudvalg arbejder på flere fronter med henblik på at forbedre forholdene for græsning i nationalparkens område. I løbet af 2014 er der således igangsat en kampagne, der også omfatter op-søgende virksomhed i forhold til ejere af relevante arealer og ejere af græsningsskud i foreløbigt to udvalgte pilotområder i Ribemarsken.

Arbejdet har nu vist, at der er en god interesse for fælles græsningsskud i de to områder, og med henblik på at komme videre i forhold til at sikre arealer og husdyr til de to delprojekter, undersøger Græsningssudvalget nu, om det er muligt at oprette et selskab, som skal varetage både lodsejernes, dyreholdernes og nationalparkens interesser. Med afsæt i et tilsvarende projekt i Vestjylland, som Naturstyrelsen og den lokale landboforening står bag, udarbejder Græsningssudvalget forslag til vedtægter og kommissorium for et lokalt græsningsselskab, som skal danne baggrund for et konkret samarbejde med en lokal landboforening om oprettelsen af 'Græsningsselskabet Nationalpark Vadehavet'.

Græsningsselskabet skal bane vej for så meget afgræsning af egnede arealer i Nationalpark Vadehavet som muligt, hvilket bl.a. kan ske gennem ind-

gåelse af forpagtningsaftaler og græsningsaftaler, tilvejebringelse af tilskud til hegning m.v., en sikring af projektarealernes tilskudsstatus og etablering af et rationelt tilsyn af arealer og dyr, som indgår i græsningsprojektet.

Nationalpark Vadehavet/Græsningsudvalget vil blive repræsenteret i bestyrelsen for selskabet. Økonomisk set bliver der tale om, at NPV skal bidrage til etableringen og opstartsfasen, men forventningen er, at økonomien for græsningselskabet på sigt skal balancere.

Græsningsudvalget og Sekretariatet havde indstillet: at Græsningsudvalget bemyndiges til at arbejde videre med at oprette et græsningselskab i Nationalpark Vadehavet. Såvel forarbejdet som en eventuel etablering af selskabet vil kunne ske inden for de foreliggende budgetmæssige rammer.

Kjeld Andreasen orienterede nærmere om sagen.

Bestyrelsen drøftede forslaget. Man talte om muligheder for at udvide arealet nordpå, om de muligheder det giver for samarbejde med lokalbefolkningen, om øget naturværdi, brandingværdi m.m.

Bent Rasmussen opfordrede til, at sekretariatet sikrer, at Nationalparkfonden må stifte et selskab. John Frikke kunne oplyse, at han havde talt med Dennis G Mejer i Naturstyrelsen og at sagen er ved at blive undersøgt nærmere, blandt andet om Nationalparken må støtte et græsningselskab og på hvilke vilkår.

Bestyrelsen tilsluttede sig græsningsudvalgets og sekretariatets indstilling.

Efterfølgende orienterede John Frikke om et møde han havde haft med lodsejere ved Sneum Digesø, hvor 15 ud af 17 lodsejere er positive i forhold til at sælge og/eller bytte arealer, så man kan udvide området omkring Sneum Digesø med naturvenlig drift. På lodsejermødet har man besluttet, at gå videre med projektet.

8. Emner for det kommende års temaarrangementer - Beslutningspunkt

Der skal planlægges 2 temaarrangementer i 2015. Der er i 2014 afholdt 2 temamøder, et om Bygningskultur langs Vadehavet og et om Græsning.

Sekretariatet havde indstillet: at Bestyrelsen vælger 2 emner, et der omhandler kultur og et der omhandler natur.

Sekretariatet havde i denne forbindelse følgende forslag til emneområder:

- *Sårbar natur*
- *Prædation og prædatorer*

- *Det maritime liv i Vadehavet*
- *Digerne i Vadehavet*

Mette Guldborg spurgte, om man havde drøftet emnerne med Museum Sønderjylland, som har kontrakt med Nationalparken vedr. temaarrangementerne. Hertil svarede Thomas Holst, at det er Bestyrelsens opgave, at indstille emner til Museum Sønderjylland, som herefter skal planlægge og afholde temaarrangementerne. Der er selvfølgelig mulighed for at bestyrelsen kan lade sig inspirere fra Museum Sønderjylland, Vadehavets Formidlerforum i øvrigt, Nationalparkrådet samt andre.

Bestyrelsen drøftede de foreslåede emner og valgte 2 emner – "Digerne i Vadehavet" og "Prædation og prædatorer".

9. Planlægning af møderække 2015 – Beslutningspunkt

Bestyrelsens sammensætning i 2015 vil blive ændret, men på trods af det, skal møderækken for 2015 fastlægges. Sekretariatet havde lavet et forslag til møderække 2015.

Sekretariatet havde indstillet: at Bestyrelsen drøfter behov for mødefrekvens og på baggrund af dette godkender sekretariatets forslag med eventuelle ændringer.

Bestyrelsen drøftede forslaget, som blev mødt med kritik, da der ikke var taget hensyn til nedsættelse af den ny bestyrelse. Der kom forslag om forskellige mødedage, om muligheden for et fællesmøde med ny og gammel bestyrelse den 4. februar m.v.

Bestyrelsen besluttede sig for, at det er op til den nye Bestyrelse at fastsætte møderækken og at mødet den 4. februar er det sidste møde i den siddende bestyrelse. Når sekretariatet ved hvem den nye formand er, kontakter man ham, for at fastsætte det første møde i den nye Bestyrelse.

10. Evt. og meddelelser

John Frikke opfordrede til, at der bliver taget et gruppefoto af Bestyrelsen den 4. februar.

Mette Guldborg opfordrede til, at man ser filmen "Dengang ved Rudbøl Sø", det er en flot og spændende film, der har meget fine portrætter af befolkningen. <http://hoejer.infoland.dk/dengang-ved-rudbol-so/>

Herudover fortalte Mette Guldborg, at 2 medlemmer fra forskningsudvalget tager til Leeuwarden 10. – 11. december, i forbindelse med Waddenacademies 13. symposium, for dels at få præsenteret de foreløbige resultater af et tysk-hollandsk forskningsprogram vedr. "bio- and georisks of the Wadden Sea", dels for at diskutere etablering af et nyt forskningsinitiativ, som denne gang også gerne skulle involvere Danmark. Mette opfordrede til, at man melder tilbage, hvis man har kendskab til fonde man kan søge, hvis det skulle blive relevant.